

Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Demekleri Federasyonu Danışma Kurulu Başkanı Mehmet Ali Özkan:

Tıbbi Cihaz Eğitim Sistemi sınavlarında 12.000 kişi sertifika almaya hak kazandı

"Tıbbi cihaz eğitim sistemi, tıbbi cihaz reklam ve satış yönetmeliğinin içinde bulunan tıbbi cihaz satışı ve tanıtımı konusunda görev yapacak kişilerin bu meslekle ilgili aldıkları eğitim sistemidir. Mesul müdürlük, klinik tanıtım personeli ve satış ve pazarlama personeli gibi branşları bulunmaktadır. Artık sektörde iş yapacak kişiler bu eğitimden geçmiş olacaklar."

RÖPORTAJ

Yusuf KÜRKÇÜOĞLU

Tüm Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekleri Federasyonu (TUMDEF) Danışma Kurulu Başkanı Mehmet Ali Özkan, Tıbbi Cihaz Eğitim Sistemi (TCSES) ile ilgili sorularımıza cevaplandırdı.

Tıbbi Cihaz Eğitim Sistemi (TCSES) nedir? Biraz bilgi verebilir misiniz?

Tıbbi cihaz eğitim sistemi, tıbbi cihaz reklam ve satış yönetmeliğinin içinde bulunan tıbbi cihaz satışı ve tanıtımı konusunda görev yapacak kişilerin bu meslekle ilgili aldıkları eğitim sistemidir. Mesul müdürlük, klinik tanıtım personeli ve satış ve pazarlama personeli gibi branşları bulunmaktadır. Artık sektörde iş yapacak kişiler bu eğitimden geçmiş olacaklar. Tıbbi cihaz mesleğini üç yıl gibi bir sürede kesintisiz yapanlara geçici madde üzerinden bir hak verildi. Eğitim durumuna bakılmaksızın sınava girme haklarını kullanabilecekler. Artık sektörün bir eğitim sistemi var.

Tıbbi cihaz sektörü açısından bu eğitim programı bir devrim niteliğinde. Hangi konularda eğitimler verildi acaba?

İşyerinin sorumluluğunu taşıyacak Mesul müdür, tanıtım ve pazarlama elemanı, tıbbi cihazların doktor operasyonunda gerekli olacak klinik elemanları için eğitimler verildi ve verilmeye devam ediliyor. İlk sertifikalarını il sağlık müdürlüklerine gönderildiği hakkında bilgiler aldım.

SEİS, TUMDEF ve TITCK'nin bu projede rolleri çok büyük değil mi?

Sektörün iki çatı kuruluşu TUMDEF ve SEİS tıbbi cihaz yönetmeliğinin ve eğitim sisteminin ana aktörleri konumunda. Projenin sektör ayağını onlar yürütüyorlar. Eğitim tarafını Gazi ve Sakarya üniversiteleri yürütmekte. Eğitimin organizasyonunda SEİS ve TUMDEF ortaklaşa rol alıyorlar bilgilendirme ve prosedürler bakımından. Yönetmeliğin 3. Ayağını Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TITCK) oluşturuyor. Yönetmelikten sorumlu ve denetleyici olarak. Gördüğüm kadıyla bu kurumlar arasında TCSES konusunda tam bir uyum söz konusu. Aksi olsaydı eğitimde kısa sürede bu kadar yol alınamazdı. Sektör belki farkında değil ama TUMDEF ve SEİS bu konuda takdir hak ediyorlar. İlaç yönetmeliğinde de eğitim sistemi var. O sektör kurumu anlaşmayı çok daha önceden yapmış olmalarına rağmen daha eğitime geçemedil-

"Eğitim alan personel yapacağı işle ilgili olarak temel bilgilere sahip olacak. Bir mesleği olduğunun farkında olacak."

Mehmet Ali Özkan.

er. TCSES ilk mezunlarına sertifikasını verdi. Takdir ve tebrik etmek lazım.

Bugüne kadar kaç kişi başvuruda bulundu? Kaç kişi eğitim alarak mezun oldu?

27.012 müracaat olmuş. 12.000 kişi sertifika almaya hak kazandı görülmekte. Burada bazı kişiler birden fazla bölümler için müracaat ettiği için müracaat sayısı ile kişi sayısındaki fark buradan kaynaklanıyor. Sınavlarda başarı oranı % 87 civarında.

Eğitim alan kişilerin çalıştıkları kuruma eskiye göre ne gibi faydaları olacak?

Eğitim alan personel yapacağı işle ilgili olarak temel bilgilere sahip olacak. Bir mesleği olduğunun farkında olacak. Personelin bilgileneceği kendine güven ve yaptığı işi layığı ile yapmasını sağlayacak. En önemlisi hastanelerde mesleki eğitilmiş personel olarak karşılanacak. Sektör başka sektörlerden personel alımı yapmayarak, kendi sektörü için eleman bulabilecek. Elemanların da değeri ve kıymeti artacak tabii. İşveren açısından işe yeni giren eleman yapacağı iş hakkında temel bilgileri almış olarak hazır gelecek. Bu sistem çalışan ve çalıştırıcı için de kazançtır. İşin doğru, bilerek yapılması iş güvenliği bakımından işverenin sorumluluklarını azaltacaktır. Çalışanların eğitilmiş olması sektörde saygınlığın artmasına katkı sağlayacaktır.

Tıbbi cihaz satışı yapan yerlerin ruhsatlandırma ve personelin eğitim süreci Kasım 2015'te tamamlanıyor. Bu eğitimleri almayanlara nasıl bir yaptırım uygulanacak?

İş yeri ruhsatlandırması konusunda bir sıkıntı var. İş yeri ruhsatındaki temel problem işyerlerinin işkânının olmamasından kaynaklanıyor. İşkânı olan yerlerde sorun yok. Aslında bu Türkiye'nin genel sorunu. Maaşesef meskenler, iş yerleri, plazalar yapıyor yaşam sürüyor ama işkânı yok. Sanırım ruhsatlandırma konusunda Türkiye şartlarına uygun bir çözüm bulunacak. Yaşam için risk taşımayan, belediyelerden kaynaklı ve prosedürlerden kaynaklı ruhsat sorunları belediyelerce verilmekte olan geçici ruhsatlarla çözülebilir. Ancak yaşam için risk taşıyan yerler varsa bunlar mutlaka sağlıklı, ruhsatlı yerlere taşınmalı. Kasım 2015'te dolacak süre için bir esneklik söz konusu olmalı bence. Kurupla bir sektörün kısa sürede eği-

Mehmet Ali Özkan

lim sürecini bitirmek ve ruhsatlandırmak mümkün değil. Sağlık müdürlükleri de henüz yönetmelikte bulunan sorumluluklarını yapmak için kadro bakımından tam hazır değil. Bu sürecin makul bir tarihte uzatılması onları da rahatlatacaktır. Yönetmelik yıllarca aynı yönde akmağa olan bir nehir yatağını tam tersine başka bir nehir yatağı üzerinden akıtmak gibi bir şey. Bunu herkes böyle görmeli ve sistemin aksatılmadan, kişi ve kuruluşları mağdur olmadan yürütülmesine sabır göstermeli, çaba sarf etmelidir.

TCESİS'e yönelik sektörden çıkan sesler de çıktı. Amaç güçlü bir sendika güçlü bir federasyonun engellenmesi miydi sizce?

Sektörden çıkan sesleri iki guruba ayırmak gerekir. Birinci grup, yönetmeliği okumamış ve anlamamış olanların gösterdiği tepkilerdir. Türkiye'de her sektörde köklü değişiklikler olurken (kasap, manev, berber, fırıncı, emlakçı) kısaca her alanda Avrupa Birliği normlarına göre düzenlemeler olurken sağlık sisteminde önemli bir yeri olan tıbbi cihaz sektöründe düzenlemelerin olmaması beklenir mi? Bu durumu gözden kaçırıyorlar maalesef tepki göstermekte. Bu grup yönetmeliği okuyunca ve bilgi sahibi olunca tepkilerinin hoc olduğunu anlıyorlar. Tepkilerin bilgi sahibi olunmadan yaratılmış olduklarının farkına varıyor. İkinci grup ise, tam tersi yönetmeliği baştan beri bilen, tüm aşamalarında yer almış kişilerden oluşmakta. Yönetmelikte yapılması gereken değişiklikleri sektörel sivil toplumun içinde olarak düzeltmek yerine, karalama ve iftira yolunu seçmeleri anlaşılır gibi değil. Yönetmeliğin uygulanmaması ve TCESİS'in başansız olması

adına her türlü yolu deniyorlar. Firmaları yanlış bilgilerle doldurarak kanstırmaya çalışıyorlar. Eğitim ücretleri üzerinden hesaplar yapıyorlar. Bu işler için personel alınmış ve alınacak bunların maaşlarını ve çıkan masrafları yönetimler ceinden mi versin? Neden? Niçin versin? Konuyu saptırarak bazen belden aşağı vurmaya çalışıyorlar. Bu kabul edilebilecek bir durum değildir. İlaç eğitimi için istenen eğitim bedelinin ne olduğunu bir araştırınlar da TCESİS için alınan eğitim bedelinin ne kadar sembolik olduğunu anlasınlar. Ayrıca alınan bu para tekrar sektöre dönecektir. Seminerler, eğitimler ve sektörel sorunların çözümü için harcanacaktır. Ekonomik olarak bağımsızlığını kazanmış TÜMDEF ve SEIS daha çok sektör sorunlarına eğilebilecek profesyonel uzmanları istihdam edebileceklerdir. Bu durum neden birtarifi rahatsız ediyor anlayamıyorum. Sektörün gücü STK'ları almaya sektöre güç verir. Tabii ki sektör kendini sektörden bir parça göneller için geçertir. Sektörde herkes demeklere, TÜMDEF'e, SEIS'e üye olabilir. Bu kurumlar kimsenin tekelinde değil. Bu kurumlar sektörün ortak değerleri. Zaman belden aşağıya vurma zamanı değil. Bir araya gelerek güçleri birleştirme zamanı. SEIS ve TÜMDEF güçlendirilmeli. Hizmet isteyen, sektör sorunlarının çözümünü isteyen herkes önce sivil toplumu çatısı altında yerini almalı. Eleştiri de bir katkıdır, ancak olumlu olursa. Olumlu eleştirilerin çalınmış olmağında yer aldıktan sonra yapılması doğru olurdu.

Neticede su yolunu buluyor. Bunda sonra gereksiz eleştiriyi yapanlar, sivil toplum büyümesine çomak sokmak isteyenler kendilerine zarar verirler. Artık bunun iyice görülmesi ve bilinmesi gerekir.

"SEIS ve TÜMDEF güçlendirilmeli. Hizmet isteyen, sektör sorunlarının çözümünü isteyen herkes önce sivil toplum çatısı altında yerini almalı. Eleştiri de bir katkıdır, ancak olumlu olursa."

Tıbbi cihaz sektörünün sorunlarından da biraz bahsedebilir misiniz?

Tıbbi cihaz sektörünün sorunlarının başında Sosyal Güvenlik Kurumu'nda görüldüğü gibi ödeme kapsamında bulunan cihazların reel değerden uzak olması, bazı cihazlarda SUT fiyatlarının maliyetleri karşılamamasıdır. Türkiye'de yitibayından bu yana döviz % 25 arttı. İthal maliyetleri yükseldi. SUT fiyatları neden yükseltilmiyor? Bu adalet mi? Bu duruma mutlaka kalıcı bir sistemle çözüm bulunmalı. Tıp fakültelerinin ödeme problemleri sektörde ikinci büyük sorun olarak devam ediyor. Fakültelerin finans sorunları kendi içinde çözülmekten çok uzak. Hükümet bu konuda radikal bir uygulama yapmak zorunda.

İhalelere TL bazında verilen teklifler, döviz artınca firmaları zora soktu. Döviz artışlarından kaynaklanan zararların telafi edilmesi ile ilgili bir düşünceniz var mı?

Firmaların elinde olmayan, siyasi ve dış etkenlerden kaynaklı olarak meydana gelen kur artışlarında devlet mutlaka ek fiyat farkı modelini tıbbi cihaz sektörü içinde uygulaması gerekir. Bayındırlık ihale sistemi belki ilk uygulanabilecek modeldir. Ya da kurumların ihale bedellerini iki ay gibi bir süreye çekmeleri gerekir. Sabit fiyatlı uzun vadeli ihaleler tercih edilmemelidir. Kamu sadece kendi menfaatinin düşünmeden tedarikçisini yaşatacak sistemi uygulamaya koymalı. Yoksa kamu tedarik yapacak firmaların çok arayacak ve rekabet olamayacağından reel fiyatlarda alımlar yapılamayacaktır. Bu durumda kurumların tıbbi cihaz maliyetlerini arttıracaktır.